

Bond van Melkveehouders Zeeland

LANDBOUW. Oprichtingsvergadering

Melkveehouders.

In het café „*Pax Intransitibus*” op ‘t Zand werd gistermiddag een vergadering gehouden, waartoe alle melkveehouders op Walcheren waren opgeroepen, die in grote getale aan die oproep hadden gehoor gegeven.

De vergadering werd geopend door de heer P. Ton die allen welkom heette, in het bijzonder de heren A. V. Vaandrager, voorzitter van de *Zuid Hollandschen Bond van veehouders*, A. Hochat, *secretaris van de algemene bond van veehouders* en de jurist, die op verzoek de vergadering bijwoonde.

Vervolgens verkreeg de heer Vaandrager het woord, die begon met mee te delen, dat in afwijking met het plan van de voorlopige commissie, die de vergadering bijeen riep, op zijn verzoek ook de pers was uitgenodigd en dat ook telefonisch aan de heren Reijmijerse en de Lange was verzocht te komen, omdat spreker de grieven, die hij tegen die heren heeft, het liefst in hun tegenwoordigheid wilde zeggen.

Spr. wijst er vervolgens op, dat men al meer en meer naar het socialisme gaat en dat organisatie daartegen hoogst noodzakelijk is. Hij citeert uit redevoeringen van Minister Posthuma, den heer Den Boer, lid der Eerste en den heer Schaper, lid der Tweede Kamer en meent in die citaten argumenten voor organisatie der veehouders te vinden,

Toen men tegen de boeren zei: al werk je in de winter met verlies, in de zomer heb je het gras in de weiden, dat toch niet duurder is geworden, is de Bond zich gaan weren Een jaarrekening werd opgemaakt en men kwam tot de conclusie, dat de melk 12½ cent als jaarproduktieprijs moet opbrengen. In de zomer is 11½ cent voldoende. Dit is ook nodig om steeds voldoende consumptiemelk te hebben. De minister heeft thans ook die prijs aangenomen. Spr. constateert dat de winter 1915-1916 voor de melkboeren slecht is geweest.

Dat hier de particuliere prijs zolang 11 cent was, is het gevolg van het niet georganiseerd zijn; dit heeft de boeren reeds veel geld gekost Men heeft hier met de belangen der veehouders gespeeld. Dit laatste durft spr. tegen ieder debater verdedigen Dat de minister thans voor Zeeland de prijs aan de boerderij op 11 cent bepaalde, is eveneens de schuld van het ontbreken ener organisatie. Waar de bond afdelingen heeft, is de prijs overal 11½ cent.

Er is gezegd, dat de boeren zich zolang laten drukken tot zij niet meer kunnen en dan de hoofden opsteken; spreker hoopt en vertrouwt, dat de Walchersche boeren dit ook zullen doen. De heer Vaandrager noemt het treurig dat de fabrikanten de prijzen voorschrijven; dit moeten de veehouders voor zich zelf opeisen, evenals alle kooplieden zelf hun prijzen vaststellen. Bijna alle artikelen zijn opgeslagen in prijs, zelfs ook artikelen, waarbij daartoe geen aanleiding bestaat Dit laatste is alleen mogelijk bij goede organisatie der betrokkenen, zoals bijv. de zaadteilers.

Spreker wees er op, dat hier in de afgelopen winter de melktoeslag niet voldoende is uitgekeerd, en dat dit ook in andere streken het getal zou zijn geweest als men niet georganiseerd

was geweest. Alleen in Zuid-Holland wist de Bond voor de leden ruim f24.000 toeslag te red- den.

Algemeen is het gezegd, dat het beter is duur, dan niet te koop, maar voor melk schijnt dit niet te gelden En dit niet omdat de melk steeds zo goed is betaald. Scheikundigen hebben uitgerekend, dat vergeleken bij de voedingswaarde van andere producten, een liter melk 29 cent moest kosten.

Als men iets in zijn belang te vragen heeft moet men dit niet alleen doen maar bereikt men zijn doel eerder door organisatie.

Spr heeft goede moed, dat binnenkort geen veehouder meer ongeorganiseerd zal zijn, maar dan mag men geen misbruik van macht maken. Men mag de tussenschakel niet wegwerken, maar als de fabrikanten niet willen meewerken tot het verkrijgen van een behoorlijke prijs, dan moet men hun tonen, dal de producent zich direct met de consument in verbinding kan stellen. Spr. meent, dat men zal moeten geraken tot een bureau, bestaane uit melkveehouders, fabrikanten en slijters, waar de gemeenschappelijke belangen kunnen worden besproken.

De boeren komen terecht tussen hamer en aambeeld, tussen de georganiseerde fabrikanten en de georganiseerde arbeiders.

Door de heer Vaandrager werd daarna de vraag gesteld of men zich in beginsel voor organisa- tie verklaarde, en werd aan hen, die daarmee niet akkoord, gingen verzocht op te staan. Nie- mand verhief zich van zijn zetel. De ruim 100 aanwezige veehouders verklaarden zich dus voor de oprichting van een *Zeeuwsche Bond van Melkveehouders*.

Thans ging de heer Vaandrager, daar tot zijn spijt de heren de Lange en Reijnierse nog niet waren gekomen, zonder hun tegenwoordigheid over tot de bespreking van de brandende kwesties op Walcherem, waarbij hij persoonlijk moest worden.

Aan de hand van een door de heer de Lange geplaatste advertentie wees spr. er op, dat deze zich het recht heeft toegeëigend om te zeggen, dat 11 cent een behoorlijke melkprijs is. Met zulke mensen zou spr. nooit willen samenwerken. Het zal een grote toer zijn om uit de handen van deze heren te komen, maar spreker begrijpt ook niet hoe men zich voor een jaar heeft kunnen verbinden, waar de winterprijs wellicht 16 of 17 cent zal worden.

Na wat spr. thans te Middelburg gezien en gehoord heeft is hij overtuigd, dat de zaken van de heren de Lange en Reijnierse één zijn; hij keurt het af, dat de heer de Lange de boeren voor- spiegelde, dat zij toch 11 cent zullen maken, al contracteren zij voor 9; dit is niet waar.

De verdere besprekingen over hetgeen aan de thans gedagvaarde niet leverende contractanten van beide genoemde heren verder te doen staat, zou in besloten vergadering behandeld wor- den.

De heer A. Geschiere verklaarde zich voor oprichting van een bond, mits die vrij zal zijn van socialistische dwang.

De heer Vaandrager zei, dat de bond juist tegen het staatsocialisme, wordt opgericht.

De heer L. Dekker zette nog de bedoeling van de bond uiteen en zei o.a. dat nu de leveran- ciersvereniging geen reden van bestaan meer heeft

De heer Hochat wees er op, dat de verhoging van de melkprijs met een halve cent voor de boeren, een vermeerdering van inkomsten betekent van meer dan ruim 5 miljoen gulden.

De heren P. Ton, C. verhage, J. Sturm en K. Abrahamse, samen vormende de voorlopige commissie, werden tot leden van het voorlopig bestuur gekozen, terwijl dat nog werd uitgebreid met de heren D. J. Visser, A. Janse en A. de Feijter.

De vergadering ging hierna over in een beslotene.